

LØGTINGSINS UMBOÐSMAÐUR

Tórshavn, tann 14. mars 2006

J.Nr.: 200500080

(at tilskila í svari)

Viðgjørt:

Álit

viðvíkjandi klagu um vantandi svar uppá innlitsumbøn

Við skrivi, dagfest 27. okt. 2005, hefur A sent umboðsmanninum soljóðandi klagu:

"Hetta mál byrjar við at ein Frágreiðing verður send til m.a. B og Kl. Kommununi um eitt ferðsluóhappi á ... í Klaksvík tann ...

Frætti ikki fyrr enn í Ca. Maí 2005 at eitt svarskriv er komið frá B umsjónarmanni á Klaksvíkar sjúkrahúsið til Kl. Kommununi. Havi eitt ynski at fáa innlit í hetta, av tí at eg eri ein partur av hesum máli, men tað hevur ikki gingið so gott.

Tí vil eg heita á tygum um hjálp at fáa innlit í hetta mál.

Viðløgð eru øll skjøl í samband við samskiptið.

Eisini er skrivið sum alt byrjar við viðlagt.

- Fyrsta skriv er frá 26-08-2004 sum er frágreiðingin sjálv.
- Síðani 22-06-2005 har biði verður um alment innlit í svarskrivið.
- C (Kl. Kommuna) svarar aftur 23-05-2005
- Síðani "Rykkji" eg eftir svarið 05-06.2005 kl. 11.40
- C (Kl. Kommuna) svarar 05-06-2005 kl.15.01
- Svarði síðani aftur 06-06-2005 og havi síðani onki hoyrt frá C (Kl.Kommuna)

Við vón um jaliga viðgerð."

Málsgongd

A sendi B, umsjónarmanni á Klaksvíkar sjúkrahúsi, Sløkkiliðsleiðaranum, Brunanevndarformanninum og Sjúkrahúsráðnum soljóðandi skriv, dagfest 26. aug. 2004:

"Ferðsluóhapp ...dagfest ...

Undurritaði sum í lètuni er virkandi leiðari fyri KL.sløkkilið var boðsendur til ferðsluóhapp á ..., tí brúk var fyri útgerð at fáa føraran leysan við. Eftir at hava hugt eftir, mett um støðuni vendi undurritaði sær til ein portør "D " sum var í ferð við at fáa føraran leysan úr bilinum saman við einum hjálparmanni, at tað var ikki trygt nokk at taka føraran úr bilinum uttan í minsta lagi at hava lagt ein hálskraga á vikomandi. Eg fekk onki svar??? Vendi mær síðani til yvirportørin sum eisini var á staðnum við sama spurningi heldur einki svar???? Síðani enn einaferð til D við sama spurningi, hesaferð fyri at fáa at vita at støðan var undir "kontroll" maðurin var kannaður og feilti einki?? Valdi síðani ikki at **"blanda"** meg meir uppí og trekti meg aftur. Tá uppgávan hjá portørinum var um at verða loyst fer D frá sjúklinginum yvir til mín og segði orðarætt **"Eg vil fanin ikki hava problemir av tær eina aðruferð"** fyri síðani at fara yvir aftur til sjúklingin. Hetta vil eg ikki finna meg í og ynski at hetta ikki kemur fyri eina aðruferð. Uppgávan var ikki loyst á ein **nøktandi** hátt, hetta kann eg siga við míni skeiðum og royndum. Hetta er ikki fyrstu ferð at líknandi støður koma fyri, og tað er ikki gott nokk fyri okkara borgara og tey sum ferðast á okkara vegnum. Havi tosa við yvirportørin um hatta. Ynskiligt hevði eisini at yvirportørurin sum var á staðnum, og hevur

"yvirblikkið" kundi trakka til viðvíkandi **"fiksering"** av sjúklinginum. Hann segði at hann hevði ynskir um at gera ymiskar broytingar, men kundi ikki gerða nakað fyrr enn máli um hansara starvsetan var avgreitt frá løgtingsins umboðsmanni. Tað er heldur ikki nøktandi. Við vón um at hetta mál verður viðgjørt og at okkurt kemur burturúr."

B, umsjónarmaður á Klaksvíkar Sjúkrahúsi hevur sent E, brunanevndarformanni hjá kommununi soljóðandi skriv, dagfest 30. aug. 2004:

"Viðv. ferðsluóhappi á ... dagfest ..."

Eg havi móttikið skriv frá A viðv. ferðsluóhappi á ... Tað er óvist um viðmerkingar skulu gerast til skrivið, men eg velji tó at gera tað!

Tað er sera, sera óheppi um teir ymsu myndugleikarnir á einum skaðastaði byrja at "yvirtaka" arbeiðið hjá hvørjum øðrum. Fólk kunnu tá av røttum seta spurnartekin við okkara tilbúgvng. Um ivamál stinga seg upp á staðnum, má og skal hetta viðgerast við eini eftirmeting har allir partar mætast og umrøða hendingina.

Tað hevði ikki verið serliga heppi um portørarnir t.d. bóðu ein slökkiliðsmann nýta vatn heldur enn skúm, ella greiddu lögregluni frá hvussu teir skuldu avhoyra eitt eygnavitni.

Frágreiðing, munnlig og skrivlig, er fingin til vega frá portørunum á staðnum, og eg havi fult álit á at teir hava borið seg rætt at.

Hvat hvør hevur sagt á skaðastaðnum kann vera trupult at meta um. Undir øllum umstøðum er tað óheppi at teir, ið eru komnir at hjálpa til, fara at jakast og at sjúklingar og onnur hoyra teir serkønu vera ósamdar.

Slökkiliðsleiðarin hevur yvirskipaðu ábyrgdina á skaðastaðnum. Nú skal valdast skaða. Sum skilst var ikki talan um katastrofu, men minni ferðsluóhapp. Óansæð yvirskipaða ábyrgd, so skal hendan ábyrgd neyvan skiljast soleiðis at leiðarin skal leggja seg út í konkreta arbeiði hjá øðrum bólkum, t.e. lögreglu og portørum. Hansara ábyrgd er væl at tryggja skaðastaðið soleiðis at øll fáa avgreitt teirra arbeiði til lítar!

Sum nevnt, havi eg fult álit á okkara portørum. Teir hava førleika og royndir at bera seg rætt at á einum skaðastaði. Vónandi er hetta galdandi fyri øll, ið rykkja út í samband við vanlukkur."

A hevur sent Klaksvíkar kommunu soljóðandi teldubræv, dagfest 22. juni 2005:

"Í sambandi við svar frá B viðvíkjandi ferðsluóhappi á ... ynski eg innlit í málið av tíð at eg eri partur av tí.
Læt meg frætta tá í tað er klárt."

23. juni 2005 hevur kommunan svarað A soleiðis:

"Eg veit um eitt slíkt skriv, og eg skal kanna um hetta er umfata av lógini um partsinnlit. Tú frættir aftur."

5. juli 2005 hevur A aftur vent sær til kommununa við soljóðandi teldubrævi:

"Eg sendi tær ein teldupost 23-6-2005 um alment innlit í svarskriv frá B men havi onki hoyrt frá tær enn. SVAR YNSKIST."

Sama dagin hefur kommunan svarað A soleiðis í teldubrævi:

"Hey A!

Orsaka at tú ikki hefur frætt, men eg meini at eg svaraði fyrra postinum? Eg fór beinan vegin í gongd við at finna nevnda bræv fram, men eg má viðganga, at tann fyrsta leitingin hefur ikki givið úrslit. Eg eri tó vísur í, at vit finna brævið onkrastaðni.

Annars eri eg farin at ivast, um nevnda skriv er opið fyri parts- ella almennum innliti, tí talan er um skriv, sum ein fyrisitingarmyndugleika sendir til eina annan (kommunan). Slík skriv eru ikki almenn sambært fyrisitingarlógina. Eg havi ikki kanna hetta sísta til botns, men lógin tikist greið.

Lógin er nr. 132 frá 10. juni 1993 um fyrisitingarlóg. Tað er serliga niðanfyri standandi § 12 sum eg hugsu um.

...

§ 12. Rætturin til skjalainnlit fevnir ikki um innanhýsis arbeiðsskjøl. Innanhýsis arbeiðsskjøl eru

- 1) skjøl, sum verða gjørd av einum myndugleika til egna nýtslu í viðgerðini av einum máli,
- 2) brævaskifti millum ymiskar deildir innan fyri sama myndugleika og
- 3) brævaskifti millum eitt bý- ella bygðarráð og tess nevndir, deildir og aðrar fyrisitingarligar stovnar ella millum hesar stovnar sínámillum.

Stk. 2. Upplýsingar um veruligar umstøður, sum eru av stórum týðningi fyri avgerðina í málinum, og sum bert standa í innanhýsis arbeiðsskjølum, skulu hóast ásetingina í stk. 1 latast í samsvari við reglurnar í hesum kapitli.

§ 13. Rætturin til skjalainnlit fevnir hóast ásetingarnar í § 12 um innanhýsis arbeiðsskjøl, ið eru til skjals í endaligum líki, tá

- 1) skjølini bert endurgeva innihaldið av endaligu støðutakan myndugleikans viðvíkjandi avgerðini í einum máli,
- 2) skjølini bert innihalda eina endurgeving av upplýsingum, sum myndugleikin hefur havt skyldu til at skriva upp sambært løgtingslóg um innlit í fyrisitingina, ella
- 3) skjølini eru sjálvstøðug skjøl, sum eru gjørd av einum myndugleika fyri at fáa til vega prógvandi ella annan samsvarandi greidleika viðvíkjandi teim veruligu umstøðunum í einum máli.

§ 14. Rætturin til skjalainnlit fevnir ikki um:

- 1) Gerðabøkur hjá landsstýrinum, frásagnir frá fundum millum landsstýrismenn og skjøl, ið verða gjørd av einum myndugleika til nýtslu á sovorðnum fundum.
- 2) Skjøl, sum verða send øðrum í samband við, at ein myndugleiki hefur skrivaruppgávuna um hendi fyri ein annan myndugleika.
- 3) Brævaskifti hjá einum myndugleika við serkøn til nýtslu í rættarmálum, ella tá støða skal takast til møguligt rættarmál.

Stk. 2. Upplýsingar viðvíkjandi veruligu umstøðunum í málinum, sum eru av stórum týðningi fyri avgerðina í málinum, og sum bert eru í teimum í stk. 1 nevndu skjølum, skulu hóast ásetingina í stk. 1 verða givnir í samsvari við ásetingarnar í hesum kapitli."

6. juli 2005 hefur A aftur vent sær til kommununa í soljóðandi teldubrævi:

"Hetta er ikki eitt innanhýsis arbeiðsskjal sum eg vil hava innlit í.

Hetta er útifrákomandi skjal sum er eitt svar upp á eitt skriv sum undirritaði sendi. Tí má ta vera ein sjálvfylgja, at eg fái partsinnlit í svarskrivið."

Tann 9. nov. 2005 hefur C, býarverkfrøðingur gjørt soljóðandi telefonnotat:

"Skift orð við: A

Umboðar, stovn: Kommununa

Evni: Innit/partsinnlit

Ørindi: Kunnaði A um niðurstøðuna hjá ... og C, at vit hildu ikki, at innlit kundi gevast í eitt skriv, sum umsjónarmaðurin á Kl. Sjúkrahúsi hevði sent kommununi um eitt ferðsluóhapp á ..., Klaksvík.

Svar ella støða: Ringdi við mínari fartelesfon til hansara meðan eg var á veg, til gongu, til hús. Tosaðu eisini um ætlaðu setanina av nýggjum slökkiliðsleiðara. A førði fram, at kanska var óneyðugt við einum fulltíðar starvi. Undir samtaluni fekk eg eina fatan av at A var nøgdur við svarið.

viðmerkingar ella aðrar upplýsingar:

* Ringdi tann 8. juli 05 millum kl. 16.00 og 17.00. Ivist tó um dagfestingina, men tað var innan at freistin fyri at svara var úti."

Býarverkfrøðingurin hevur eisini gjørt eitt í sambandi við innlitsumbønina, dagfest 10. nov. 2005, ið er soljóðandi:

"Notat í samband við umbøn um innlit - A.

Ein gjøgnumgongd av notatbókini hjá undirritaða vísir, at einki notat er skriva um eina telefonuppringin til A, har undirritaði kunnaði A um niðurstøðuna hjá F og undirritaða, at vit hildu ikki, at innlit kundi gevast í eitt skriv, sum umsjónarmaðurin á Klaksvíkar Sjúkrahúsi hevði sent kommununi um eitt ferðsluóhapp á ... í Klaksvík, hetta vísandi til fyrisingarlógina. Helst havi eg gloymt notatið, tí eg var ikki á skrivstovuni, tá eg ringdi.

Eftir eitt stutt teldubrasamskipti ringdi undirritaði til A fríggjadagin hin 8. juli 2004 millum kl. 16.00 og 17.00 (eg ivist eitt eitt sindur um dagfestingina, men freistin fyri at svara var ikki farin) og greiddi frá niðurstøðu okkara. Eg var á veg til hús - til gongu, tá eg kom í tankar um, at eg hevði lova A at venda aftur til hansara, eftir at hann hevði rykt eftir svari. Tí ringdi eg við fartelesfon mínari til hansara fartelesfon.

Eisini umrøddu vit málið um ætlaðu setanina av nýggjum slökkiliðsleiðara, sum Klaksvíkar kommuna hevði lýst eftir, har A var ein av umsøkjarunum. Hetta verður nevnt tí eg minnst samtalu okkara týðiliga, hóast A hevur upplýst, at hann ikki hevur frætt síðani 5. juli 2005.

Undir nevndu samtalu okkara fekk eg eina fatan av, at eg ikki skuldi gera meira við málið."

Við skrivi, dagfest 11. nov. 2005, hevur Klaksvíkar kommuna sent A soljóðandi fráboðan:

"Viðv. skjalainnlit í skriv frá umsjónarmanninum á Klaksvíkar Sjúkrahúsi

Klaksvíkar Kommuna hevur móttikið skriv frá Løgtingsins Umboðsmanni við klagu tygara um vantandi svar uppá umbøn um skjalainnlit.

5. juli 2005 vórðu tygum í e-posti frá býarverkfrøðinginum kunnaður um, at umsitingin við grundarlagi í gr. 12 stk. 3 í lógini um skjalainnlit ikki metti at umtalaða skjal var umfatað av rættinum til skjalainnlit.

Sum svar uppá e-post tygara frá 6.juli 2005 ringdi býarverkfrøðingurin til tygara, og fekk tað fatan av samrøðuni, at tygum vórðu nøgdur við svarið. - Býarverkfrøðingurin er tí ikki samdur við tygum um, at onki svar er givið.

Nú skriv er komið frá Løgtingsins Umboðsmann um klagu tygara, hava vit tikið málið upp aftur, og í samráð við brævskrivarann og advokat kommununnar avgjørt at játta umsøkta skjalainnlit sambært fyrisingarlógini frá 10.juni 1993, lógnr. 132.

Hava vit gjørt eitt mistak í okkara tolking av lógini biðja vit um umbering."

Partshoyring

Við skrivi, dagfest 7. nov. 2005, varð klagan send Klaksvíkar kommunu til ummælis, eins og biðið varð um skjölina í málinum.

Við skrivi, dagfest 11. nov. 2005, hefur Klaksvíkar kommuna latið umboðsmanninum soljóðandi frágreiðing:

"Viðv. klagu frá A, dagf. 27.oktober 2005

Í skrivi dagf. 7.november 2005 biður Løgtingsins Umboðsmaður um eina frágreiðing um eitt mál um skjalainnlit, sum A hefur søkt um.

23. juni 2005 fekk Klaksvíkar Kommuna umsókn frá A um innlit í eitt skriv frá umsjónarmanninum á Klaksvíkar Sjúkrahúsi um eitt ferðsluóhapp á-

5. juli 2005 fær A svar frá kommununi (umsitingini), har mettt verður, at umtalaða skjal kemur undir gr. 12 stk. 3 í 4. kap. í fyrisitingarlógini, og sostatt ikki er umfatað av rættinum til skjalainnlit.

6. juli 2005 ger A vart við, at hann ikki er nøgdur við svarið frá kommununi.

Uml. 8. juli 2005 ringir býarverkfrøðingurin til A, og greiðir honum nærri, hví niðurstøðan viðvíkjandi innlitinum bleiv sum hon bleiv.- Býarverkfrøðingurin fekk tað fatan av telefonsamrøðuni, at meira ikki skuldi gerast við málið.

--

Nú A hefur klagað til Løgtingsins Umboðsmann hefur kommunan tikið málið upp aftur, og hefur í samráð við umsjónarmannin hjá Klaksvíkar Sjúkrahúsið og advokat kommununnar G avgjørt at játta innlit í umsøktu skjal.

Hjáløgd er avrit av øllum skjølum í málinum."

Við skrivi, dagfest 15. nov. 2005, varð frágreiðingin frá kommununi send klagaranum til ummælis við einari freist áljóðandi 3 vikur.

Tá umboðsmaðurin einki hevði frætt aftur frá klagaranum, boðaði hann við skrivi, dagfest 14. des. 2005, þórtunum frá, at hann fór at taka hetta málið upp til endaliga viðgerð.

Niðurstøða

Viðgerð mín av hesum máli snýr seg bert um viðgerðina hjá kommununi av innlitsumbønini frá A.

Sum sæst av málsgongdini lovar kommunan 23. juni 2005 at kanna innlitsumbønina og venda aftur við einum svari.

Tá klagarin rykkir eftir svari 5. juli, endurtekur býarverkfrøðingurin, at hann skal kanna málið, men sigur seg eisini ivast í, um hetta er fevnt av innliti, og vísir m.a. til reglurnar um innanhýsis skjøl.

Einki hald er í hesum sjónarmiði, og hetta vísir klagarin eisini á í teldubrævi sínum til kommununa, dagfest 6. juli 2005.

Eftir at umboðsmaðurin hefur biðið kommununa um eina frágreiðing um hetta málið, hefur býarverkfrøðingurin gjørt tvinni notat viðvíkjandi málinum, dagfest ávikavist 9. og 10. nov. 2005, har greitt verður frá, at klagarin umleið 8. juli 2005 umvegis telefon hefur fingið at vita, at hann ikki hefur rætt til innlit í skrivið.

Til hetta er at siga, at tað er ikki nøktandi, at kommunan svarar hesari innlitsumbønini munnliga. Meginreglan er tann, at ein munnlig umbøn um innlit kann svarast munnliga, meðan ein skrivlig umbøn, eins og í hesum førinum, krevur eitt skrivligt svar. Hetta ger seg serliga galdandi, tá innlitsumbønin verður noktað. Eg skal í hesum sambandi vísa til Offentlighedsloven med kommentarer af John Vogter, 3. udg., bls. 289f:

"4. Afslag på aktindsigt

Hvis en *skriftlig* begæring om aktindsigt ikke fuldt ud kan imødekommes, bør vedkommende myndighed meddele den pågældende et *skriftligt* afslag. Afslaget skal efter forvaltningslovens § 22 (§ 21 í føroysku fyrisitingarlógini – mín viðmerking) være ledsaget af en begrundelse. Begrundelsen skal indeholde en henvisning til de regler i offentlighedsloven, der i den pågældende sag giver hjemmel til at begrænse retten til aktindsigt. I det omfang afgørelsen efter disse regler beror på et administrativt skøn, skal begrundelsen tillige angive de hovedhensyn, der har været bestemmende for skønsudøvelsen. Afslag, der er begrundet i en af de undtagelser, der er nævnt i § 12, stk. 1, nr. 2, eller § 13, stk. 1, skal således angive, hvilke hensyn der har været tillagt betydning i den konkrete sag. Begrundelsen skal endvidere om fornødent indeholde en kort redegørelse for de oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som er tillagt væsentlig betydning for afgørelsen, jf. dog forvaltningslovens § 24, stk. 3 (§ 23, stk. 3 í føroysku fyrisitingarlógini – mín viðmerking). Er der indhentet en udtalelse fra den, hvis interesser kan være til hinder for, at der meddeles aktindsigt, skal en oplysning herom indgå i begrundelsen.

...

Begæringer om aktindsigt, der er fremsat mundtligt, behøver ikke i almindelighed at blive besvaret skriftligt. Det må være tilstrækkeligt, at den pågældende myndighed mundtligt meddeler afslag. Såfremt den, der har fået et mundtligt afslag på aktindsigt, fremsætter begæring om begrundelse, skal der efter forvaltningslovens § 23 (§ 22 í føroysku fyrisitingarlógini – mín viðmerking) skriftligt meddeles en sådan."

Afturat hesum kemur, at tá ein avgerð verður fráboðað munnliga, hevur myndugleikin skyldu til at notera hetta sambært fyrisitingarligu meginregluni um, at øll málsviðgerðarstig av týdningi fyri eitt mál, skulu noterst. Her er eitt notat gjørt, men tað er ikki nøktandi, at hetta notatið ikki verður gjørt fyrr enn 4 mánaðir seinni, og aftaná at umboðsmaðurin er komin inn í málið. Eg fari tí at geva Klaksvíkar kommunu eina áttalu fyri handfaringina av hesum málinum.

Í skrivinum til klagaran, dagfest 11. nov. 2005, velur kommunan at játta klagaranum innlit, og biður um umbering fyri eitt møguligt mistak í tulkingini av lógini. Hetta taki eg til eftirtektar, og geri tí ikki meira við málið.

Sólja í Ólavsstovu
umboðsmaður